

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36635
Nom: Periodisme radiofònic
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	Organització i producció informatives	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

TARULLO - MARIA RAQUEL

RESUM

L'assignatura *Periodisme radiofònic* contribueix a la formació integral de l'alumnat des d'una perspectiva crítica i compromesa, alineant-se amb diversos Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030. En primer lloc, el seu enfocament en el desenvolupament de competències comunicatives, la comprensió del llenguatge radiofònic i la producció de continguts informatius de qualitat es vincula directament amb l'ODS 4 (Educació de qualitat), en fomentar habilitats tècniques i narratives essencials per a l'exercici professional del periodisme. Així mateix, la reflexió sobre els gèneres radiofònics informatius, el paper de la veu i el tractament ètic de la informació reforça l'ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides), en promoure un ús responsable dels mitjans i el dret a la informació.

La inclusió de nous formats com el pòdcast, en un entorn digital accessible i obert, permet ampliar la diversitat de veus, cosa que s'articula amb l'ODS 10 (Reducció de les desigualtats), especialment quan es fomenta la representació de col·lectius tradicionalment exclosos.

En aquesta línia, l'assignatura es connecta amb el projecte d'innovació docent PIEC *Narratives mediàtiques sobre la immigració: enfocaments crítics i construcció periodística a l'aula*, en proporcionar eines pràctiques i discursives per a qüestionar els relats dominants i construir propostes sonores que representen múltiples perspectives socials des d'un enfocament ètic, inclusiu i transformador.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No existeixen restriccions de matrícula en relació amb altres assignatures del pla d'estudis.

Es treballa a partir dels coneixements i habilitats adquirides en les assignatures 'Fonaments del periodisme', 'Gèneres informatius', 'Gèneres interpretatius', i, especialment, 'Tecnologies de la Comunicació II', on s'imparteix un bloc sobre edició d'àudio.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1334 - Grau en Periodisme

Capacitat i habilitat per a comunicar en el llenguatge propi dels mitjans de comunicació tradicionals (premsa, fotografia, ràdio, televisió) , de les seues modernes formes combinades (multimèdia) o dels nous suports digitals (internet) , per mitjà de l'hipertextualitat.

Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguin més adequats als distints mitjans de comunicació.

Capacitat i habilitat per a l'exercici de les principals tasques periodístiques, desenrotllades a través d'àrees temàtiques, aplicant gèneres i procediments periodístics.

Capacitat i habilitat per al disseny dels aspectes formals i estètics en mitjans escrits, gràfics, audiovisuals i digitals, així com de l'ús de tècniques informàtiques per a la representació i transmissió de fets i dades per mitjà de sistemes infogràfics.

Capacitat i habilitat per a utilitzar les tecnologies i tècniques informatives i comunicatives, en els distints mitjans o sistemes mediàtics combinats i interactius (multimèdia) .

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Capacitat per a experimentar i innovar per mitjà del coneixement i l'ús de mètodes i tècniques aplicats.

Capacitat per a la ideació, planificació i execució de projectes informatius o comunicatius en diferents entorns (mass media, entorns digitals, gabinets de comunicació, etc.) .

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants posseïsquen habilitat per a l'organització i temporalització de les tasques, realitzant-les

de manera ordenada adoptant amb lògica les decisions prioritàries en els diferents processos de l'activitat periodística.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen capacitat d'adaptació als canvis tecnològics i sociolaborals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

A. Empreses radiofòniques

1. El marc general de la ràdio espanyola. Models de programació radiofònica i podcasting.

S'analitzen les característiques principals del sistema radiofònic espanyol i la seua evolució recent. Es presenten els models de programació tradicionals i les noves dinàmiques del podcasting digital.

B. Tecnologies per a la gravació.

2. El llenguatge radiofònic: veus, música, so ambient, efectes sonors i silenci

Es descriuen els elements expressius del llenguatge radiofònic i la seua funció comunicativa. L'apartat explora com combinar veu, música i sons per generar relats sonors eficaços.

3. Terminologia i eines per a l'edició: el guió radiofònic

S'introdueix el guió com a eina fonamental per a la producció radiofònica. Es treballa la seua estructura, simbologia i utilitat en l'organització del contingut sonor.

4. Com s'escriu per a la ràdio. Escriure per contar-ho

Aquest apartat se centra en les tècniques d'escriptura radiofònica adaptades a l'oralitat. Es prioritza la claredat, la proximitat i l'eficàcia comunicativa en textos pensats per a ser dits.

5. Locució. Les qualitats necessàries del llenguatge verbal i sonor.

S'analitzen les característiques fonamentals de la locució radiofònica. Es treballen aspectes com l'entonació, el ritme, l'articulació i la modulació de la veu.

c. Edició i postproducció

6. La notícia a la ràdio. Formats informatius: avanç, connexions, butlletins i programes

Es presenta la notícia com a gènere bàsic de la informació radiofònica. Es descriuen els formats més habituals i les seues particularitats tècniques i narratives.

D. Tecnologies per a la ràdio: vessant analògica i digital

7. El reportatge radiofònic.

S'estudien les fases de producció d'un reportatge radiofònic: idea, investigació, guionatge i muntatge. Es promou la capacitat narrativa i la construcció de relats sonors complexos.

8. Els gèneres dialògics: entrevista, debat, tertúlia i consultori (participació de l'audiència)

S'analitzen els gèneres basats en la conversa i la interacció radiofònica. Es reflexiona sobre el paper de la veu pròpia i de l'audiència en la construcció del discurs.

9. Pòdcasts periodístics: daily, entrevistes, grans reportatges, docu-sèries i continguts informatius especialitzats

Es treballen els principals formats de pòdcast periodístic i les seues característiques narratives. L'apartat inclou l'anàlisi de casos i tendències en l'àmbit digital.

Aquest pla de continguts es plasmarà en els següents resultats d'aprenentatge:

- Adaptar els continguts al llenguatge propi i específic de la ràdio i la televisió, mitjançant el domini de les diferents estructures de la narració adaptades a programes informatius i d'entreteniment.
- Seleccionar les tecnologies i tècniques informatives i comunicatives pròpies de la ràdio i la televisió.
- Preparar projectes informatius en ràdio i televisió.
- Reproduir el coneixement del treball col·lectiu en la redacció de mitjans informatius radiofònics i televisius.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	20,00
Laboratori	40,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La matèria es divideix en dues parts clarament diferenciades:

- **Classes teòriques:** centrades en l'adquisició de coneixements i terminologia sobre l'ús i aplicació de les tècniques i eines necessàries per a exercir el periodisme radiofònic.
- **Classes pràctiques:** consistents en la posada en pràctica de diferents gèneres radiofònics informatius i la creació d'un podcast periodístic.

Es formaran equips de treball (màxim 4 persones) per al desenvolupament de les pràctiques i agilitzar els

torns d'utilització de l'estudi d'enregistrament en horari de classe. Cada grup tindrà alternativament preferència en cada sessió per a usar l'estudi d'enregistrament.

AVALUACIÓ

L'assignatura es divideix en dues parts clarament diferenciades:

1. **Classes teòriques**, centrades en l'adquisició de coneixements i terminologia sobre l'ús i l'aplicació de les tècniques i eines necessàries per a exercir el periodisme radiofònic.
2. **Classes pràctiques**, consistents en la posada en pràctica de diferents gèneres radiofònics informatius i en la creació d'un reportatge/pòdcast periodístic.

Primera convocatòria

1. **Examen de continguts teòrics:** 40%
2. **Avaluació dels tallers realitzats a classe:** 30%, distribuïts de la manera següent:
 - Butlletí de notícies (7%). En grup
 - Notícia llarga (5%). Individual
 - Entrevista (8%). En grup
 - Reportatge curt (10%). Individual
3. **Avaluació del treball final:** un reportatge/pòdcast periodístic de 15 a 20 minuts= 30%, en grup. S'inclourà en l'avaluació el guió del reportatge/pòdcast (2,5 punts pel pòdcast i 0,5 pel guió). El

pòdcast ha de ser contingut original i no pot incloure les notícies, entrevistes o reportatges realitzats prèviament a classe.

Per tal que els tres elements d'avaluació computen, caldrà superar cadascuna de les parts amb un 5 sobre 10 (examen final, tallers de classe i treball final/reportatge/pòdcast).

Segona convocatòria

En cas de suspendre la part teòrica o l'avaluació de la part pràctica, l'estudiantat només haurà de recuperar la part suspesa, i se li guardarà la nota de les altres parts per fer mitjana.

Publicació i drets d'autor

Els millors treballs seran publicats a la pàgina web de la Universitat de València. Per aquest motiu, els recursos emprats han de comptar amb drets d'autor. El material en brut haurà d'estar allotjat en un repositori digital.

Avís sobre integritat acadèmica

L'honestedat intel·lectual és fonamental en les comunitats acadèmiques i per a una avaluació justa del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquesta assignatura han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs elaborats amb col·laboració fraudulenta ni amb l'ajuda d'eines d'intel·ligència artificial (com ChatGPT o altres), excepte si el seu ús forma part del contingut de l'assignatura i està autoritzat pel professorat.

En cas de detectar plagi en una activitat d'avaluació, el treball podrà ser qualificat amb un zero i suposar la suspensió de la convocatòria, amb independència del procediment disciplinari que es puga iniciar i, si escau, de la sanció corresponent segons la normativa vigent.

També es consideraran faltes greus i, per tant, podran suposar la suspensió immediata de la convocatòria les següents accions:

- Copiar o facilitar la còpia de treballs entre l'estudiantat
- Accedir irregularment o apropiar-se anticipadament del contingut d'una prova o examen
- Facilitar o intentar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat evaluable

- Suplantació d'identitat en exàmens

Quan es detecten aquestes faltes greus, el professorat haurà de comunicar-ho a la coordinació del Grau.

Els treballs i/o exàmens que presenten faltes d'ortografia, ortotipografia, errors de sintaxi, coherència o redacció seran penalitzats i poden suposar la suspensió de la prova.

ADVERTIMENT

Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que l'estudiantat elabore per a l'avaluació docent han de ser originals i lliures de plagi. La detecció de plagi, considerada falta greu, suposarà el suspens immediat de la convocatòria corresponent. Aquest punt també fa referència a l'ús de col·laboració fraudulenta o a la composició amb l'ajuda d'eines d'intel·ligència artificial (com ChatGPT o altres).

Així mateix, es consideraran faltes greus i comportaran la suspensió immediata de la convocatòria, copiar o facilitar la còpia de treballs, accedir de manera irregular a proves, alterar o destruir continguts o resultats d'activitats avaluables, o suplantar la identitat d'una altra persona en un examen. Quan es detecten aquestes faltes, el professorat ho comunicarà a la coordinació del Grau.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

Alcudia Borreguero, M. (2006). *Los boletines horarios radiofónicos*. Fragua.

Amoedo, A., Moreno, E., Negredo, S., Kaufmann-Argueta, J., & Vara, A. (2023). *Digital News Report 2023. La escucha de pódcast se consolida en España*. Universidad de Navarra. <https://www.digitalnewsreport.es/2023/la-escucha-de-podcast-se-consolida-en-espana/>

Balsebre, A., Mateu, M., & Vidal, D. (1998). *La entrevista en radio, televisión y prensa*. Cátedra.

Castillo, C., Fenollosa, F., et al. (2011). *Llibre d'estil per als mitjans audiovisuals en valencià*. Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Cebrián, M. (2008). *La radio en internet. De la ciberradio a las redes sociales y a la radio móvil*. La Crujía.

Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació. (2017). *Llibre d'estil*. Generalitat Valenciana - À Punt Mèdia. <https://www.cvmc.es/llibre-destil/>

Gamir-Ríos, J., & Cano-Orón, L. (2022). Characteristics of the Spanish podcast sphere: Between democratization and commercial logic. *Profesional de la Información*, 31(5). <https://doi.org/10.3145/epi.2022.sep.04>

Larrañaga Zubizarreta, J. (2006). *Redacción y locución de la información audiovisual. Escribir noticias para la radio y la televisión*. Universidad del País Vasco.

Legorburu, J. M., Edo, C., & García González, A. (2021). Reportaje sonoro y podcasting, el despertar de un género durmiente en España: El caso de Podium Podcast. *Estudios sobre el Mensaje Periodístico*, 27(2), 519-529. <https://doi.org/10.5209/esmp.712041>

López Vidales, N. (2014). *Radio informativa. Guía didáctica de iniciación al medio*. Universidad de Valladolid.

Marta-Lazo, C., & Ortiz Sobrino, M. A. (2016). *La información en la radio. Contexto, géneros, formatos y realización*. Editorial Fragua.

Martí, J. M. (2016). *51 ideas para hacer buena radio*. UOC.

Mercado-Sáez, M. T., & Monedero, C. R. (2022). Los pódcast, una oportunidad para contar historias de otra manera. En E. Smolak & C. R. Monedero (Coords.), *Audiovisual branding* (pp. 177-203). Tirant Lo Blanc.

Referències complementàries

Comas, E. (2010). *La ràdio en essència*. Trípod.

Cuní, J. (1999). *La ràdio que triomfa*. Pòrtic.

Gallego-Pérez, J. I. (2010). *Podcasting. Nuevos modelos de distribución para contenidos sonoros*. Editorial UOC